

Et Historisk Perspektiv

Dines Bjørner

Fredsvej 11, DK-2840 Holte, Danmark

E-Mail: bjorner@gmail.com, URL: www.imm.dtu.dk/~db

April 24, 2025

Erik Ravn bad om Jeg kunne skrive 1/4 side i relation til denne bogs emne – “i historisk perspektiv” ! Dette er hvad Jeg kan præstere i denne sammenhæng:

Min morfar, Johannes Lauritz Bjørner (JLB, f. 4.11.1869), mødte min mormor, Signe Lyngholm (f. 10.3.1877), på Askov Højskole i 1895-1896. Han blev medlem af Jakobinerklubben¹ og dér diskuterede man, bl.a., Henry George (HG). HGs rationelle, filosofisk/social-liberalt-økonomiske tænkning forlod ham aldrig siden. Signe og JLB blev gift i 1897. JLB var tømrer af uddannelse; havde gået på valsen før Askov: Hamburg og Antwerpen. Derefter, som fyrbøder til Vancouver og skovhugger i Britisk Columbia. Efter Askov ansat på en tømmerplads på Østerbro, dér hvor nu Henry George Biblioteket (Socialøkonomisk Forskningsbibliotek) ligger: nr. 56A. Blev forvalter, rejste for firmaet (ØK) bl.a. til Hviderusland i årene 1903–1913 for at udse sig birketræ til finér og møbler, datidens mode. Med Signe engagerede de sig i oplysnings-arbejde omkring HGs tanker; var, med bl.a. Jakob E. Lange oa., til, 2 Marts 1902, at stifte Dansk Henry George Forening². Og de var de med til at stifte, 21.10.1919, Danmarks Retsforbund³.⁴

I 1977 formulerede og beviste Joseph Stiglitz⁶ Henry George Sætningen: “*under visse betingelser, vil statens samlede udgifter til offentlige goder overstige jordlejen med dette beløb, med den fordel, at den sidste marginale investering svarer til dets kost*”⁷ Storebæltsbroen, for eksempel, kunne således være betalt alene gennem fuld grundskyld.

Så der var altså en logisk-rationel, matematisk bevislig basis for HGs tænkning.

HG skrev *Arbejdets Kår* [Conditions of Labor] i 1891. Stadig, 134 år efter er der ikke mange der har fattet det socialt-liberalt-økonomisk rigtige i HGs virke – pånær, forekommer det mig, Singapore (hvor 93% af al jordværdi er statens). Istedetfor, som socialisterne gør, at bekæmpe [arbejdsskabt] rigdom, bekæmper HGs tanker [jordeje-skabt] fattigdom.

Her burde de unge samle deres kræfter. Det kan altid nåes. Det kan altid nytte.

¹<https://da.wikipedia.org/wiki/Jakobinerne>

²<https://bibliotek1.dk/historie/bevaegelsens-historie/af-henry-george-foreningens-historie>

³<https://da.wikipedia.org/wiki/Retsforbundet>

⁴Som et kuriosum var JLB sammen med Jakob E. Lange med til at stifte Svampeforeningen⁵, 1.10.1905.

⁶Nobel-pristager: https://en.wikipedia.org/wiki/Joseph_Stiglitz

⁷Under certain conditions, aggregate spending by government on public goods will increase aggregate rent based on land value (land rent) more than that amount, with the benefit of the last marginal investment equaling its cost.